

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари ва маҳаллий Советлар депутатлари сайлови олдидан

САЙЛОВГА ҚИРҚ КҮН ҚОЛДИ

И Ж Р О К О М Г А В Ж У М

Ҳамма ерда бўлгани каби Калинин районидagi Фрунзе қишлоқ Совети ҳудудида ҳам сайловга таратилган қизгин давом этмоқда. Ижрокм идораси кун бўйи одамлар билан гавжум.

— Бунинг ажабланидиган жойи йўқ, — дейди раис муювини Туроб Ваҳодов. — Бутун мамлакатимизда бўлгани каби республикамизда ҳам сайлов биринчи марта ба янги қонун асосида ўтказилаётир. Барча округ ҳамда участкаларда иш кўнгилдагидек таққил этилганига қарамастан сайловчилар тез-тез бизга мурожаат қилишяпти.

Одамлар маҳаллий ҳокимият органига мурожаат этаятган эканлар, бундан қувонмоқ керак. Зеро, узоқ йиллар мобайнида аслида қишлоқ Советлари ҳал этиши лозим бўлган муаммолар асосан ҳужжалик ва ташкилотлар маъмурияти эътиборида эди. Ҳокимият эътиборида ҳам юз фоиз ўз эгаси қилинган ўтган йўқ. Ҳар ҳолда унинг халқ орасида обрў-эътибори оша бошлагани ахширдикдан шибана. Бу қайта қурилиш, ошкоралик шарофати.

Маҳаллий Советларга қўйилган аввалги сайловдан сўнг қишлоқ Советида муайян ўзгаришлар рўй берди. Хусусан, «Бўзсув», «Рассвет» совхозларида, парранда-насличилик ишлаб

чиқариш бирлашмасида қатор турар жой, маданий-маиший объектлар қад ростлади. Шаҳар билан қишлоқ ўртасида янги автобус қатнови йўлга қўйилди. Қўпلاق қишлоқларга табиий газ, ичимлик сув келтирилди.

Оддий бир мисол: район Советининг депутати, «Бўзсув» совхоз директори Ботир Тошхўжаева сайловчилар чоёқона, новвойхонаси бўлган аҳолига хизмат кўрсатиш комплексини қуриш нақзиини бергандилар. Депутат халқ талабини ўз мўддаида бажара олди. Ҳозир совхоз марказида одамлар мириқиб ҳордиқ чиқарадиган, тўйлар ва бошқа тадбирлар ўтказишга мўжжалланган икки қаватли хизмат кўрсатиш комплексини шунда туширилиши арафасида. Бундан ташқари яна қатор тадбирлар амалга оширилдики, бу депутатга нисбатан халқ меҳр-мухаббатини, ишончини уйғотди. Шу боис меҳнат коллективини ҳужжалик раҳбарини Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига номзад этиб кўрсатди.

Сайловдан сайловгача бўлган давр совхозимиз меҳнатқиллари ҳаётида жиғидий ўзгаришлар ясади, — дейди касабга уюшмаси комитети раиси Мухаммаджон Ортинқов. — Бундан бор-йўғи икки йил аввал ҳужжалик марказида унинг одам эндиликда уни таниймай қолгани ҳеч гап эмас. Қисқа мўд-

дат ичда «Семурғ» савдо маркази ишга туширилди. Ҳадемай янги манший хизмат кўрсатиш уйи фойдаланишга топширилади. Ҳужжалик усулида қурилаётган кинотеатр ўз томошабинларини қабул қилади.

«Ўзбекистон» паррандачилик совхозидан ўндан энди оила янги ўғли кўчиб ўтди. Ю. Гагарин номи совхоз-заводида музоҳана ишга туширилди.

Албатта, ҳамма ерда ҳам шундай муваффақиятга эришилганлиқ деб бўлмайди. Хусусан, САНИИРИ илмий-ислаб чиқариш бирлашмаси агро-санаят ҳужжалик, Тошкент гидрометеорология техникуми ўқув ҳужжалиги сингари иқтисодий қамқувват ташкилотларда бирон-бир янгилик юз бергани йўқ. Бу ерларда на саргарошхона ва на клуб бор. Шу боис қишлоқ Совети ижрокм комитети маҳаллий фондлар ҳисобидан бўлса-да, ушбу ҳужжаликларда истиқомат қилувчи аҳоли шарт-шароитини ахшиллашга қўмақлашмоғи лозим.

Шу кунларда сайлов округлари ҳамда участкаларида ўтказилаётган тадбирларда аҳолига томоҳқа ҳамда шаҳарий уй қуриш учун ер акратиб масаласида ҳам қишлоқ Совети жонбозлик кўрсатмаётганидан норози бўлишмоқда. Шунингдек, қишлоқ аҳолининг сеvimли ҳордиқ маскани — чоёқона-

лар аҳоли ҳали яхши эмас. Бир сўз билан айтганда, қишлоқда ҳаёт қайнапти. Одамлар онги, тушунчаси ўзгариб борапти. Улар Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига — ўзларининг энг муносиб номзодларини кўрсатишмоқда. Зеро, Ўзбекистон Компартиясининг сайловолди ҳаракат дастурида алоҳида таъкидлангандек: «Ўзбекистон Компартияси ишчилар, колхозчилар, зиелдилар, меҳнатқилларнинг барча тоифалари ташаббускорлиги ва омилкорлигини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлайверади, ҳар бир меҳнатқил амалда ишлаб чиқариш соҳибини бўлиб қўлишига эришиши учун ҳаракат қилаверади».

Ҳа, ташаббус қўллаб-қувватланса, у қатта қўлга айланади. Қишлоқ сайловчилари ҳаракат дастурини кеиғ маъқуллаган ҳолда қатта ўзгаришларга умид боғлаб меҳнат қилмоқдалар.

Т. АБДУРАҲМОНОВ, «Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

СУРАТЛАРДА: 1. Қишлоқ Совети депутатлигига номзад, «Бўзсув» совхоз ижарачиси Қўндуз Исмоилова. 2. Ю. Гагарин номи совхоз-завод партия комитетининг секретари Муюсар Ғоziнхўжаева 39-сайлов округи аъзолари ҳамда сайловчилар билан суҳбат ўтказмоқда.

3. «Ўзбекистон» паррандачилик совхозидagi 25-озоқчиқ магазини ҳаминша харидорлар билан гавжум. Бунда унинг мудираси Лола Абдураҳмонованинг муносиб хиссаси бор.

Б. АЛИМОВ олган суратлар.

ҲАР ДАМ ҒАНИМАТ

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА ИККИ СОАТ

Марказий сайлов комиссияси жойлашган бинонинг ҳавоси ҳам, у ердаги табиқ шижоати ҳам қайноқ... Турли саволлар билан мурожаат этиб келувчиларнинг кети узилмайди. Икки соат ичнда ўндан ордиқ сайловчилар гунапаси қабул қилинди: наманганликлар, Қчалов номидаги самолетсозлик бирлашмаси ходимлари, касабга уюшмаси вакиллари. Улар бу ерда ўтган сайловлар дастурига қайи газета ва журналлар билан танишиш, шахмат ўйнаб ҳордиқ чиқариш учун эмас, балки сайловлар жараёнида содир этилаётган қатоларга илоҳ ва аниқлик киритиш, ўқиб, ўрганиш мақсадида келишяпти. Қонунга нисбатан кишиларда ҳурмат ҳамда эътибор ортгани кўриниб турибди. Одамлар бундай «ғайритабиий» ҳолларга ажабланимай қўйдилар. Бир қилинганда лоқайдлик кўринишларини гўёки Оловиданининг сеҳрли чироғи чилпарчин қилгандек...

Утган йилининг ноябрь ойида ташкил топан республика Марказий сайлов комиссияси, гарчи ҳозирча илк қадамларини ташлаётган бўлса-да, натижалар қувонарли.

— Сиз анча осуда пайтимида келиб қолдингиз, — дейди Марказий сайлов комиссияси раисининг ёрдам-

чиси А. Ниёзов. — Бу ердаги шовқин-суронни кўрмасан...

Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ҳодимлари республика касабга уюшмаси комитетининг раиси Э. Бўтаев сайловчилар конференциясини қандай тартибда ўтказиш ҳақида масдлар қўгани келибди. Қонунда делегатлар сови сайловчилар сонига мутаносиб бўлиши айтилган. Яъни қатта коллективдан кўп ёки кичик коллективдан ақсича. Лекин Марказий сайлов комиссияси кўрсатмасида ҳар бир корхона ёки муассасадан тенг миқдорда сайловчилар қатнашиши керак, дейилади. Наҳотки қонун шундай тахрирга мўҳтоб бўлса? Чундурроқ ўйлаб қўрилса, баъзи ҳолларда бир номзад бир неча коллективдан кўрсатилади. Натигада у конференция жараёнида ўз-ўзидан кўп овоз олади. Шунинг учун ҳам тенглик қонунига амал қилиниб, конференцияда ҳар бир номзад учун тенг сонли сайловчилар қатнашиши мақсадга мувофиқдир. Агар юқоридаги ҳолат юз бермаса, унда қонунда кўрсатилган мутаносиблик қонунига амал қилинаверади.

Марказий сайлов комиссиясига мурожаат қилаётганлар чиндан ҳам кўп. Улар эртанги кун, республикамиз тақдирини ҳақида қайғураётган кишилардир.

В. РУДАКОВА.

лар аҳоли ҳали яхши эмас. Бир сўз билан айтганда, қишлоқда ҳаёт қайнапти. Одамлар онги, тушунчаси ўзгариб борапти. Улар Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига — ўзларининг энг муносиб номзодларини кўрсатишмоқда. Зеро, Ўзбекистон Компартиясининг сайловолди ҳаракат дастурида алоҳида таъкидлангандек: «Ўзбекистон Компартияси ишчилар, колхозчилар, зиелдилар, меҳнатқилларнинг барча тоифалари ташаббускорлиги ва омилкорлигини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлайверади, ҳар бир меҳнатқил амалда ишлаб чиқариш соҳибини бўлиб қўлишига эришиши учун ҳаракат қилаверади».

Ҳа, ташаббус қўллаб-қувватланса, у қатта қўлга айланади. Қишлоқ сайловчилари ҳаракат дастурини кеиғ маъқуллаган ҳолда қатта ўзгаришларга умид боғлаб меҳнат қилмоқдалар.

Т. АБДУРАҲМОНОВ, «Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

СУРАТЛАРДА: 1. Қишлоқ Совети депутатлигига номзад, «Бўзсув» совхоз ижарачиси Қўндуз Исмоилова. 2. Ю. Гагарин номи совхоз-завод партия комитетининг секретари Муюсар Ғоziнхўжаева 39-сайлов округи аъзолари ҳамда сайловчилар билан суҳбат ўтказмоқда.

3. «Ўзбекистон» паррандачилик совхозидagi 25-озоқчиқ магазини ҳаминша харидорлар билан гавжум. Бунда унинг мудираси Лола Абдураҳмонованинг муносиб хиссаси бор.

Б. АЛИМОВ олган суратлар.

18 февралда ўтказилган Ўзбекистон ССР халқ депутатлари ва маҳаллий Советлар депутатлари сайловига саноат кунлар қолмоқда. Ўзбекистон Компартиясининг ҳаракат дастурида республикамизнинг ҳар бир вилояти, шаҳар ва район раёони, кичиларимизнинг моддий ва маънавий фаровонлиги ана шу саноат соҳасида келтирилган. Бундан ташқари, қишлоқ аҳолининг меҳнат қилувчи аҳоли шарт-шароитини ахшиллашга қўмақлашмоғи лозим.

— Бугун лоқайдлик, бўлиб ўтаётган улкан ўзгаришларга бефарқ қараш ҳоллари сезилмаёпти, — дейди 407-Марғилон сайлов округи комиссияси раисининг муювини Н. Меллибоев. — Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига номзодлар кўрсатиш жараёнида биз бунга эмин бўлдик. Округдан бир ўринга 5 киши — Марғилон механика заводи ишчиси Ўлугбек Содиқов, В. Куйбеш номидаги Марғилон ипак комбинатининг бош директори Ҳомиджон Луқмонов, автокорхонанинг қолпона бошлиғи Носир Аҳмедов, Фаргона политехника институтининг доценти, техника фанлари номзоди Абдуҳали Мирзақошев, область ижрокм комитети раисининг муювини Ҳабиба Мухиддинова номзоди кўрсатилади.

Марғилон шаҳар ижрокм комитетининг котиби Н. Шодиевнинг айтишича, нафақат 407, балки бошқа сайлов округларида ҳам бир нечадан номзодлар кўрсатиш тартибига амал қилинаётган.

— Сайловлар тўғрисидаги қонунлар талаби ана шундай, — дейди у. — Токи кишиларимизда ошкоралик, қайта қўриш сийсатига нишонсизлик сезилмаскин...

Халқ депутатлари область Совети депутатлигига Марғилон шаҳардан 21 ўринга 60 та номзад кўрсатилди. Шаҳар Советига эса 100 та ўринга 191 та.

Ошкоралик шарофати билан Машаф ҳамда Фрунзе маҳаллаларида ўтказилган сайловолди йиғилишларида область партия комитети тодими Ўлугбек Ҳажимов, область прокурори Абдулла Отажонов номзодлари кўрсатилди. Бироқ иккала номзад ҳам рўйхатга олинмади. Чунки яшаш ва ишлаш жойи қонунга мувофиқ келмайдик...

Сайловолди тадбирларида баъзи қамчиликларга ҳам йўл қўйилди. Округлар ҳудудига кирувчи истиқомат жойлари матбуотда анча кеч эълон қилинди. «Қизил соқчи» маҳалласида 2—3 декабрь кунлари ўтказилган сайловолди йиғилишида тартибсизликлар рўй берди. Натигада йиғилиш қарорига нисбатан ишонсизлик пайдо бўлди. Уялмаймикин, мутасаддиқ ўртоқлар энди бундай нуқсонларга йўл қўймайдилар. Марғилонлик сайловчилар муҳим сийсат тадбирда фаол қатнашиши ўз граждонлик бурчларини адо этишдир.

М. АБДУРАҲМОНОВ.

ҚҮЙИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА КҮП ИШГА ҚОДИР

Жомбой районидagi Ўлугбек номи совхозининг 3-бўлимига қарашли 2-бригада партия гунапасига беш нафар коммунист уюшган. Унга икки йилдан бери механизатор Б. Абдуллаев ташкилотчилик қилади. Бахтиёр ишда ва жамоат топшириқларини бажаришда барчага ўрнак. У нафақат коммунистлар, балки бутун коллектив ўртасида ташкилотчилик ишларни қўлайтиришга, гунапа йиғилишларини вақтида ўтказишга интилади.

Бригадада КПСС аъзоси Қўчим Нуруллаев бошлиқ, Меҳнат аҳли бултур 106 гектар майдонда дехқончилик қилиди. Мўлжалдаги ҳосилни етиштириш осон бўлмади. Ўтган йилги табиат инжиқликлари ҳаммага маълум. Маъмур коллектив ҳам баҳорда икки марта қайтадан чигит қадади. Бу иш 18 майда тугалланди. Экин даврида ҳам, кейин ҳам коммунистлар алоҳида гайрат кўрсатишди. Партия гунапаси ташкилотчиси Б. Абдуллаев, бригадир К. Нуруллаев, Ж. Эшназаров ва бошқалар кундузи далада, кечани шийпонда ўтказдилар. Сўз ва ишлари билан ишчиларни руҳлантиришди. Еш коммунист Ж. Эшназаров «Жанговар арақча», «Пахтакор» деворий газетасини мунтазам чиқариб турди. Булар қийинчиликларни тезроқ бартараф этиш имконини берди.

Партия гунапаси аъзоларининг ташкилотчилиги ва ташаббускорлиги, коллектив уюшқонлиги гўза парвароши, ҳосил йиғим-терими несларида ҳам ҳал қилувчи омил бўлди. Бригада пахта тайёрлаш топширигини совхозда биринчилар қаторида удралади. Яқунда ҳар гектар ерда 25 центнер ўрнига 35 центнердан оқ олтин йиғиштириб олинди. Яъни хом ашёнинг йиллик планга тенг миқдорини биринчи ва иккинчи сортларга ўтди.

Коммунистлар бошлиқ звеноларда

натижалар янада қувонарли бўлди. Жўрабой Эшназаров оиласи 3 гектар ернинг ҳар гектаридан 24 центнер ўрнига 45 центнердан пахта етиштирди. Абдурашул Қўҳворов бошлиқ коллективнинг 6 гектар майдонининг ўртача ҳосилдорлигини 40 центнерга етказди. Партия гунапаси ташкилотчиси Б. Абдуллаев жангори кема ердамида 200 тонна оқ олтин териб, шахсий мажбуриятини ошириб бажарди.

Бригада ишчилари 5 гектар ерда ер-енгек, 15 гектарда макнажҳури парварошляб, бу экинлардан ҳам барақали ҳосил олдилар.

Эришилган ютуқларда, шубҳасиз, коммунистларнинг салмоқли улуши бор. Ҳўш, партия гунапаси ишида қандай муаммолар мавжуд?

Фаолиятимизни кеиғайтириш кўп ишдан юзори партия ташкилотларини интилишларимизни қўллаб-қувватлашга боғлиқ, — дейди гунапа ташкилотчиси Б. Абдуллаев. — Ўзбекистон Компартиясининг сайловолди ҳаракат дастурида республикамиз ҳар томонлама тараққий этишига, муҳим, принципиал йўл-йўриқлари белгилаб берилди. Режаларни амалга оширишда қўйи бугун ҳисобланган партия гунапасининг ролин кучайтириш керак. Чунки улар бевосита меҳнатнинг қайноқ нуқтасида фаолият юритадилар.

Партия гунапаси Қўргонсомон қишлоғида ошхона, чойхона ва новвойхона қуриш ташаббуси билан чиққанди. Бунинг ҳамма қўллаб-қувватлади. Халиги объектлар ҳақар йўли билан бунёд этилди. Бугунги кунда улар эл хизматида. Ҳеч партия ташкилотчи, хўжалик партия комитети гунапа аъзолари фаолиятини оширишда амалий ёрдам кўрсатапти. Яқунда коммунистлар яна бир қайрилиш бошладилар: қишлоқда қишни клуб биноси қуриляпти.

Р. ИНОЯТОВ.

МОҲИР ТАРҒИБОТЧИ

Семинарда Мухаммадқул Маманов номи райондаги энг яхши тарғиботчилар қаторида тилга олинди. Бу бекиз эмас. Зеро, иккинчи касбини ҳам кўп йиллардан бери эъзолаб келмоқда. Тажрибадан маълум: ўқув йилининг муваффақияти кўп жиҳатдан биринчи машғулот савиясига боғлиқ. Шу боисдан унга доимо пухта тайёрланади.

Бу гал ҳам шундай бўлди: «Партия ишида қайта қўриш шу куннинг долзарб вазирадиси» деган мавзуга ҳар томонлама ҳозирлик қўрди. Марксизм-ленинизм классиклари асарларига мурожаат қилди, «Коммунист» журналида тегишли мақолаларни топиб ўқиди. Ишга масъулият билан ёндашув ўз самарасини берди. Ақмак Иқромов номи совхоз партия ташкилотчи қосидаги сийсат мактабда дастлабки машғулот мазмуни ва мароли ўтди.

Тарғиботчилик — Хатирчи районидagi 17-ўрта мактаб ўқитувчиси М. Мамановнинг иккинчи касби. У ёшларга таълим-тарбия беришда қанчалик жон койтаса, жамоат топширигини бажаришда ҳам шунчалик елиб-югуради.

— Мухаммадқул ака ишчан ташкилотчи, масъулиятини чуқур ҳис қилади, — дейди совхоз партия комитетининг котиби З. Жўрақов. — Унга топширилган ишни сидқидилдан адо этиб келмоқда. Машғулотларга қўйи билан тайёрланади, ўз устида тинмай илланади. Шу боисдан тингловчилар эътиборини қозонган.

Хатирчи районда буидайлар анча. 20-ўрта мактабда Қошил Ғафоров, Қчалов номи колхоздан Бекмурод Элмуродов, йўл қурилиш ва ремонт бошқармасидан Прям Сувонов, ҳужжаликлараро механизациялашган 217-кўча қолондан Мамашариф Маҳатов каби тарғиботчиларнинг куч-гайратлари туйғул сийсат ўқувлар жонли, сермазмун ўтапти.

Ҳ. НАЗАРОВ.

СССР Молия министрлигида

СССР Молия министрлиги СССР Министрлар Советининг ижозати билан давлат, кооператив ва бошқа жамоат корхоналари ҳамда ташкилотлари ва кредит муассасаларида иштироки асосида тарғибот учун 1990 йили 5 процентли давлат ички заёмини чиқармоқда. Бу заёмининг сотиб олинаётган облигациялари корхоналар ва ташкилотлар тасаруфида қолаётган пул маблағлари ҳисобидан тўланади. Сотиб олинаётган облигациялардан келадиган даромад облигациялар эгалари бўлган корхоналар ва ташкилотлар фойдаси (даромади) умумий миқдорига қўйилади. Тиражга чиққан облигациялар юзасидан уларнинг эгаларига облигацияларнинг 5% қиймати тўланади, шу облигациялар сотиб олинган маблағлар сўғига ўтказилади.

1990 йили 5 процентли давлат ички заёмини чиқаришнинг бошқа шартлари қуйида эълон қилинмоқда.

1990 йили 5 процентли давлат ички заёмини чиқариш ШАРТЛАРИ

1. 1990 йили 5 процентли давлат ички заёми 1990 йилининг 1 январидан 2006 йилининг 1 январига қадар, яъни 16 йиллик мўддат билан 1000000, 100000, 50000, 25000, 10000 сўмлик облигациялар тарзида чиқарилади. Заём алоҳида раэрирдан билан ҳар бир раэрирда 5 миллиард сўмлик қилиб чиқарилади. Ҳар бир раэрир 2 мингта 1 миллион сўмлик, 7,5 мингта 100 минг сўмлик, 15 мингта 50 минг сўмлик, 30 мингта 25 минг сўмлик ва 75 мингта 10 минг сўмлик облигациялардан иборат.

2. Банк муассасалари заём облигацияларини бўйича даромади облигацияларнинг купонларига кўра, наид пулсиз йилга бир марта облигация қийматининг 5% процентини миқдорда тўлайдилар. Облигациядан акратиб олинган купонлар даромаддан олти ҳуқуқини берамайди. Купонларини тўлаш мўддати 1991 йилининг 1 январидан эътиборан ҳар йили 1 январда бошланади.

3. Заём облигацияларини банкларнинг муассасалари 1996 йилининг 1 январидан бошлаб 10 йил мобайнида ҳар йили баравар миқдорда сотиб олдидилар.

4. 1996—2005 йилларида банкларнинг муассасалари сотиб олишлари лозим бўлган заём облигациялари 1995 йилдан бошлаб ҳар йил декабрь ойида ўтказилаётган йиллик заёмининг қийматини қайтариш тиражларига кўра аниқланади. Ҳақини тўлаш тиражларига чиққан облигациялар 2006 йилининг 1 январидан бошлаб сотиб олинади.

5. Банкларнинг муассасалари заёмлар облигацияларини сотиб олаётганида эгаларига облигацияларнинг қийматини тўлайди.

6. Заёмининг пулини қайтариш тиражга чиққан облигациялар уларнинг қиймати ва купонлар, шу жумладан облигация сотиб олиниши лозим бўлган йил купони ҳам тўланади. Кейинги йилларнинг купонлари тўланмайди.

7. Тўлов мўддати келган облигациялар ва купонларини тўлаш учун 2007 йилининг 1 январига қадар тандим этилиши мумкин, шу мўддат ўтганидан кейин тўлаш учун тандим этилган облигациялар ва купонлар кучини ўқўтади ва тўланмайди.

8. Заём облигацияларини банк муассасалари сотидилар, маъмур облигациялар сотиш чоғида улар рўйхатга олинади.

9. Заём облигацияларини сотиш чоғида қийматининг фарқи ушлаб қолинади, бу фарқнинг миқдори йил мобайнида облигациялар сотилаётган вақтга боғлиқ бўлади ва СССР Давлат банки билан келишиб олинди, СССР Молия министрлигини томонидан белгиланади.

10. Заём облигацияларининг эгалари банкларнинг муассасалари орқали бу облигацияларнинг бошқа давлат корхоналари ва ташкилотлари, кооператив ва бошқа жамоат корхоналари ва ташкилотларига, шунингдек кредит муассасаларида сотишлари мумкин.

ОКтябрьСК (Хатлон об-ласти). Тожинистондаги Куйбеш номи совхоз пахтакорларининг ўттиз оиласи 5 январь куниндаги ташвишларини кейинчалик ҳузури қилиб эслаб юради. Улар хўжалик акратган маблағ ҳисобига қурилган уларнинг қабилларини олишди. Республикада биринчи бўлиб пахтачилик ва чорвачиликнинг бригада ва оила пулратига ўтказган совхоз бу йил турар жойлари ва социал соҳа объектларини қуриш учун икки миллион сўмдан кўпроқ пул акратди.

ГҲБББ. 5 январь гурьенликлар учун оддий кун эмас. Чанасв ҳалок бўлгани...

ЧОРҲҲҲ. Багадждаги янги қондан олдинган газ 5 январь кун Туркминистрон химикларининг навқирон...

(ТАСС).

ВЛАДИМИРДА «БАҲОР» ДАҲАСИ

Владимир областининг Гусь-Хрусталь району марказида бўлган киши ўзбек миллий нақшлари туширилган кўп қаватли уйларга қиққат-эттибор билан назар ташлади. Ана шу муҳташ иморатларнинг пештоғига қизил гишт билан «Баҳор» даҳаси» деб ёзилган ва у бошқа безаклар билан уйғулашиб кетган. Шаҳарнинг шарқий чеккасида бўлиб эъланга шу турса жойлар Ноқоратупроқ ўлкани равақ қилишда фаол иштирок этган «УзВладимирстрой» трестига қарашли Қашқадарў хитросозлашган механизациялашган кўча колоннаси бунёдкорлари яратувчилик меҳнатининг мевадидир.

Бу қурилиш ташкилотига тўрт йил давомида малакали мутахассис Шомансур Мажиждович Шоназаров етакчилик қилди. У аҳил коллективни белгиланган топшиқларни ошириб бариштиришга, қурилиш сифатини янада оширишга сафарбар этди. Шоназаровнинг ташаббуси билан уй-жойлар қурилишида ўзбек миллий нақшларидан кенг фойдаланилди ва янги даҳага сориқчи «Узбекистоннинг раман сифатида «Баҳор» номи берилди. Келажакда ана шу ерда 160 ўринли болалар боғчаси, маданият-маиший бинолар қурилиши кўзда тутилган.

Трест раҳбарлари 1988 йили омилкор мутахассис Ш. Шоназаровни анча пайтдан бери иш юришмаётган, планлар бажарилмаётган Сирдарё хитросозлашган механизациялашган кўча колоннаси бунёдкорлари яратувчилик меҳнатининг мевадидир.

ишлади. 1985 йили йўлланма билан Владимир областини келди. Е. Беркинов эса Тошкент Автомобиль-Йўллар институтини тугатишдан сўнг «Ташкентводстрой» трестига қарашли механизациялашган 4-кўча колоннада ишлашга қарор қилди. Владимир областини йўллар қурилишида, иморатлари тиклашда фаол иштирок этмоқда. Ташкилот коммунистларига етакчилик қилаётган Е. Беркиновнинг олдиси ҳам бошқаларга ибратдир. У рафиқан билан тўрт фарзандни тарбиялаётган. Янгида улар ўзлари бунёд этган уйлардан бирига кўчиб кириб, ҳовли тўйи ўтказди.

Шомансур ШОНАЗАРОВ. Юрий СИМОНОВ. Беркинбой БЕРКИНОВ.

Қурилишлардан бирининг кўриниши. Расмлари «Қишлоқ ҳақиқати» йўлланмаси билан Владимир областида бўлган расмом Берта ШТИН чиқган.

Инсон ва унинг иши

БИР УМРГА... ВАҚТИНЧАЛИК

Матлубот кооперацияси ветерани Қодирали Нўлдосовнинг меҳнат дафтарчасида фақат битта: «9-дўконга мудири қилиб тайинлансин» деган ёзув бор. Ана шунга ҳам 45 йил бўлибди. Урушининг охири йили тугаб борарди. Ҳама ерда бўлгандай «Савой» совхозиде ҳам ишчи кучи етишмасди. Қишлоқ дўконига кимни раҳбар қилишни билишмасди. Ана ўшанда ҳисобчи бўлиб ишлаган 16 йили Қодиралини шу лавозимга қўйишга қарор қилдилар. У фақат битта шарт билан, яъни катталар фронтдан қайтиб келганида вақтинча ишлаган рози бўлиди...

Урушдан ҳамма ҳам қайтиб келмади, одамларнинг етишмаслиги анча вақтга сезилиб турди. Шундай қилди Қодирали дўконда бир умрга қолди кетди. Қўрғонтепа район матлубот жамиятининг бу дўкон ҳозир Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва ноғиронларга хизмат қилади. Дўкон мудири Қ. Нўлдосов уларга кўп гамхўрлик қилмоқда. Ақридан нарсаларнинг ҳаммасини тўла олишга ҳаракат қилади, ўз харидорлари учун талаб катта бўлган қолбаса, қуйилтирилган сут, гўшдан тайёрланган консервларни сизга қўйишга маъсулоти қилиб «уйдириб» келади.

Ветеранлар дўконда дам олишлари ҳам мумкин — бу ерга юмшоқ, ўриндиқлар ўрнатилган, ҳар доим иссиқ чой тайёр. Бу ерга келган биров киши икки қўли бўлса ҳам ҳамадан кўп ҳаққа нафақа харидорининг ҳар бирига ҳисоб-китоб дафтарчаси очилган. Бу дафтарчага қанча маъсулот берилганлиги қайт этилади, мижоз тўрисидаги батафсил маълумотларнинг ўзининг олий бурчи ва қувончи деб ҳисоблайдиган «Савой» либ катта ва самимий кишининг тақдирини ана шундай.

О. ЖУРАВЛЕВА олган сурат. (УзТАГ).

АДВОКАТНИНГ ИЛТИМОСИ

5 январь куни СССР Олий судида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг порохурида айбланган собик секретари Р. Абдуллаева ва иши юзасидан суд мажлиси бошланди. У 5 минг сўм пора олганлиги айбланади, СССР Олий судининг жиноий ишлар судлов коллегияси иш юзасидан раислик қилаётган Л. Чистякова, халқ маспахатчилари Н. Бордеева ва Ф. Равадонна иборат оғзада; давлат қораловчиси вакили, СССР Бюро прорукторининг катта ёрдамчиси С. Голев ва судланганини ҳимоя қилаётган Москва область адвокатлар коллегиясининг аъзоси Ю. Иванов иштирокчида мажлис қилмоқда.

1983 йилнинг 27 апрелида Ўзбекистон ССР давлат хавфсизлиги комитети Бухоро область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси БХСШ бошлиғи А. Музафаров пора олаётганида шахсан кўлга олинганлиги факти юзасидан жиноий иш қўзғатган эди. Ушайда бошқа бир қанча ишлар, шу жумладан Абдуллаева иши ҳам бошланган эди.

Терговда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари бўлиб ишлаган Абдуллаева 1984 йилнинг баҳориде Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети биндосидеги ўз иш юзасиде «Ўзбекистон Компартияси Хоразм область комитетининг собик биринчи секретари М. Худойбергеновдан 5 минг сўм олганлиги аниқланди. «Абдуллаева УзССР Компартияси Марказий Комитетининг секретари қилиб сайланганида... муайян даражада унга қарам бўлган Худойбергенов секретарининг қўллаб-қувватлашига ва ҳомийлигига эришиш мақсадида уни пора бериш йўли билан сотиб олишга қарор қилди», — дейилади айблов хулосасида.

Абдуллаева ўзини айбдор деб тан олмади, Худойбергенов унга тўхмат қилмаётганини айтиди. У ўзининг бу сўзларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 1984 йил июнь пленумида кадрларнинг танлаш масаласида Худойбергенов билан жанжаллашиб қолганлигида, деб изоҳлади. Абдуллаева агар Худойбергеновнинг ўзи пора олган бўлганда, бу пораларни бошқаларга бўлиб ташлашни кераклигини ҳам таъкидлади...

Ю. Иванов сўроқ қилиш учун 1987—88 йилларда тергов мазолотида Абдуллаева билан бирга сакланган кишиларнинг аниқлиши илтимос қилди. Чунки судланувчи бу шахслар уни ёлгон маълумотлар бериш учун «қийноқда» олганларини таъкидламоқда. Ҳимоячининг фикрига қараганда, Абдуллаева амалда фақат Худойбергеновга кўрсатмалари асосиде айбланмоқда. Бинобарин, деб таъкидлади адвокат, Худойбергеновнинг тўғри унга берган пораларини тўғри айтиди. Бир қанча бошқа ишлар борасидаги маълумотларнинг тергов етарли эмас, деб тоғган деб бу ишлар тўғрисида қўйилган эди. Абдуллаевага худди шундай далил-исботлар асосида аёб қўйилган, деб ҳисоблайди Иванов, лекин шунга қарамай иш судга юборилган. Шу муносабат билан адвокат судлов коллегиясида мазкур ишлар юзасидан чиқарилган қороларнинг шундай йўл билан қўйилди тўғрисида шубҳа билдирди.

Судлов коллегияси ишни қўриб чиқишни давом эттириш керак, деган қарорга келди. Судланувчи қўни айбдор деб тан олмади.

С. АЛНОВ. СУРАТДА: завод партия ташкилот секретарининг ўринбосари У. Д. Маттознев ва қорхона кенг истеъмол буюмлари цехи бошлигининг ўринбосари К. Е. Яхина навбатдаги ишлар хусусида маслаҳатлашмоқдалар.

Айни вақтда айблов фикрида Абдуллаева пора олганлигини илгари тан олганлиги айтилади. У ўзининг терговда айтган сўзларини шундай тушутирди: «...мен қаршилик қурмасди... ва менга қўйилган айби инкор этиш фойдасиз эканлигини тушуниб, терговда айбларни тан олиш йўлига ўтишга, кейин эса судда уларни инкор қилишга ва тергов қандай усуллар билан

граммлаштириш, электроника ва архитектура, амалий программлаштириш ҳамда компьютер ўйинлари секцияларида шугулланадиган. Моҳияли ва «Вариант» қорхонасининг, Ўзбекистон пойтахтидаги олий ўқув юртини таъриблар мутахассислари уларга информатика ва программа-лаштириш асосларидан маълумат берди. Шундан кейин у яна бир неча марта ўз кўрсатмаларини ўзгартирди. Охир-оқибатда тергов таъкиди остида қариндош-уруғлари учун хавотирга тушиб, ўзини аёб қўйганлигини айтиди. Айблов фикрида Худойбергенов порохурида, шу жумладан Абдуллаевани иш юзасидан ҳам айбланганлиги қайт этилади. У Абдуллаевага пора берганини буйинга олди. Лекин ўтган йилнинг 26 октябрда айблов фикридан бир қанча далиллар, жумладан Абдуллаева билан боғлиқ далилни олиб ташлаш тўғрисида илтимос қилди. Тергов фикрига қараганда, у ўзининг бу илтимосини ҳеч қандай асослаб бермади. Тергов унинг раёдинини таъкидди баҳолади.

Суд мажлисининг биринчи кўни адвокат Ю. Иванов бир неча илтимос билан чиқди. У Абдуллаева сакланган тергов изоляторини маълумиятдан уни сўроқ қилиш вақти ҳақида ҳужжат сўрашни илтимос қилди. Чунки Абдуллаева тергов ҳужжатларида уларнинг қанча давом этганлиги тўғрисидаги маълумотлар бузиб кўрсатилган, деб ҳисобламоқда. Ҳимоячи Абдуллаева судга тақдим этиш учун арзиз ваъзини истаганлигини, уни ваъзиде ёрдам беришларини сўраб ҳузурига адвокат киритишларини илтимос қилган арзизаси судга ташлаганлигини қайт этди. Ивановнинг фикрига қараганда, бу ҳимоя қилиш ҳукуқининг бузиллиши саналди. Суд адвокатининг бу илтимосларини қондирди.

Ю. Иванов сўроқ қилиш учун 1987—88 йилларда тергов мазолотида Абдуллаева билан бирга сакланган кишиларнинг аниқлиши илтимос қилди. Чунки судланувчи бу шахслар уни ёлгон маълумотлар бериш учун «қийноқда» олганларини таъкидламоқда. Ҳимоячининг фикрига қараганда, Абдуллаева амалда фақат Худойбергеновга кўрсатмалари асосиде айбланмоқда. Бинобарин, деб таъкидлади адвокат, Худойбергеновнинг тўғри унга берган пораларини тўғри айтиди. Бир қанча бошқа ишлар борасидаги маълумотларнинг тергов етарли эмас, деб тоғган деб бу ишлар тўғрисида қўйилган эди. Абдуллаевага худди шундай далил-исботлар асосида аёб қўйилган, деб ҳисоблайди Иванов, лекин шунга қарамай иш судга юборилган. Шу муносабат билан адвокат судлов коллегиясида мазкур ишлар юзасидан чиқарилган қороларнинг шундай йўл билан қўйилди тўғрисида шубҳа билдирди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИ ҚОНУНЛАР

БУХАРЕСТ. ТАСС мухбири Вадим Малютин хабар бериди: Румин халқи ўтган йили бир неча кун мобайнида «Чушесини» деб номланган миллий мижозларнинг тўғри қилинишига қаратилган қўшма қўрғонларнинг бузиб ташлашда Миллий наҳот фронтни қангаштириш эркин умиди билан телевидение биндосиде туриб қилган дастлабки баёнотлариде Руминия жамияти ҳақида умуминсоний қадриятларнинг устулгини эълон қилди. Ҳозирнинг ўзида халқнинг қувончлиқ эҳтиёжларини таъминлашга қаратилган декретлар қабул қилинди, инсон ҳуқуқларини бузиб келган неча ўнлаб эски қонун ақтари бер қор қилинди. 1990 йилнинг дастлабки кунларида румин ҳукумати Руминияда демократия жамиятини бунёд этишга қаратилган янги тадбирларни амалга оширди.

Миллий наҳот фронт (МНФ) кенгаши фашист ташкилотлар ёки Руминия давлати қонунларига зид бўлган қўғонларни ташвиқ етдирилган ташкилотлардан ташқари бошқа барча сийсий партиялар ва жамоат ташкилотларининг тузилиши ва фаолият кўрсатишини декрет билан қонунлаштирди. Сийсий партиялар территорияларда тузилади. Улар рўйхатга олиш учун Бухарестдеги судга ўзларининг сийсий программаларини тақдим этишлари, қероғроҳлари қверда эканлигини кўрсатишлари ва жамиятимизда яшайтган кишиларнинг анчагина қисмининг янада қашқоқлаштишига олиб келишига рози бўлмайди. Аҳолини иккимой жаҳаддан ҳимоя қилишнинг аниқ бир мақсадини мўължаллаб тузилган комиссия концепциясининг йўлини амалда иккимой ҳимоячи билан алмаштиришга олиб келади. Бундай ваъзиде энг кучли кишиларига галаба қилади, оқиллар эса фақат меҳр-муруватга зор бўлиб қолишади.

Касаба союзулари умумий польша битими секретариати ҳозир польшада юзага келган шариотда касаба союзуларининг асосий мақсадини амалга ошириш мақсадида, пенсионерлар ва улар оилаларининг маънавий ҳимоя қилиш борасидаги тадбирларини рўйбога чиқариш фақуллади. Касаба союзулари умумий ш бўлиши таъкидлади. Касаба союзулари умумий ш битими касаба союзуларининг барча аъзоларини маълуматлаш фаолиятлари йўлида биргаликда курашга чакирди.

Меҳнат ва иккимой сийсат министр Ярек Куронь ўзининг телевидение орқали сўзлаган нутқида жамоатчиликни тинчлатишга уриштиришди. Бироқ ўз нутқида асосан сабр-тоқат кўрсатишга, жойларда хайрия ердамлари уюштиришга чакирди.

ПОЛЬШАДА ПУЛНИНГ ҚАДРСИЗЛАНИШИ

ВАРШАВА. ТАСС мухбири Андрей Першин хабар қилади: Польшада Янги йил Гарб мамлакатлари намунаси асосида иқтисодий андозани яратиш мақсадида тўб ҳўжалик исоҳотларини жорий этиш билан бошланди. Бундан наҳар-наволарнинг ниҳоятда тез кўтарилишига олиб келди. Биринчи январдан электр қуввати, газ, маркавий иштиш системаси, иссиқ сувдан фойдаланганлик учун тўланадиган ҳақ бирданига 400 фоиз ошди. Бензин наҳар икки баравар қимматланди, саноат буюмлари наҳар ҳам қимматланди.

Нарх-навоининг ўсишини чегаралаш тўхтатиб қўйилганлиги, иш ҳақи эса сўнги равишида бир даражада саялаб қолмаётганини наътижасида юзага келган ваъзиде муносабати билан касаба союзулари умумий ш битими таъкидлади. Касаба союзулари умумий ш битими секретариатининг бу ерда ўтган қилинган баёнотида таъкидлашчида, наҳар-наволарнинг ўзгартириши қаттиқ қувватли борилдилар ва ваъзидининг ривожига қарам касаба союз ҳаракати ваъзидининг жаъоб берилган чора-тадбирларини кўрадилар.

Биз эркин наҳар-наво сийсати ҳамда меҳнатқашлар, пенсионерлар ва улар оилаларининг даромадлари қўпаийиши тўхтатиб қўйилиши

лион долларгача қўпайтирилади. Айни пайтда Япония ҳўкумати ана шу икки давлатнинг ҳар бирига яқин уч йил иккида 500 миллион доллар миқдориде матнбэли қарз бериш ниътида эканлигини эълон қилди.

КИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ВАШИНГТОН. АҚШнинг 24500 солдат ҳамон Панамавда турибди. Милгга яқин ҳарбий хизматчи пақшаба кўни Панамадан АҚШга олиб кетилди. Бу ҳақда Пентагоннинг расмий вакили жума кўни Бу ерда маълум қилди. Панамадеге АҚШнинг ҳарбий базалариде АҚШнинг деврли 12 миң кишилик ҳарбий қисмлари мунтаза турсади. Бунинг маънос шунки, Пентагон Панамавда бостириб кириши учун ана шу кучларга қўшимча равишда АҚШ Панамавга 13—14 миңгга яқин солдатини келтирган.

НЬО-ЙОРК. Кўп марта фойдаланилган «Колумбия» космик кемаси экипажи составида беш нафар америкалик астронавт жума кўни Флорида штатининг Канаверал бурнида жойлашган космодромга келди. Бироқ кемаси душанба кўни АҚШ шарқий соҳили вақти билан эрталаб соат 8 дан 10 минут ўтганга мўължаллаб қўйилган учирш об-ҳавонинг ноқулайлиги сабабли кечиктирилиши мумкин.

МАНАГУА. Жума кўни бу ерда ТУ-154М пассажир самолётининг учини намоий қилинди. Бу билан ана шу замонавий совет ҳаво кемасини Никарагуага соғва қилиш тантанали маросими очилди. Никарагуанин «Аэроника» эмблемаси туширилган реактив машина Манагуа халқаро аэропорти устида доира ясаб кўп кишилик томошабинларнинг қарсақлари остида бетон йўлга оҳишга қўйди.

СОВЕТ Ҳўкумати Никарагуа халқига соғва қилган янги самолёт республика граждандар авиацияси иккимойларини қўпайтирди.

ТОКИО. Бугун Япония ҳўкумати молиявий тадбирлар комплексини кўчга киритиш зарур деб эълон қилди. Бу тадбирлар Польша ва Венгрия билан доимий иқтисодий ҳамкорлигининг негиз бўлиши лозим.

ГАВАНА. Утган бир кечакундузда Сальвадорнинг иккимой департаментларида Фарабундо Мартини миллий озодлик фронтни отрядлари билан ҳўкумат қўшнларини қўллашларини ўртасида қўлла жанглар бўлиб ўтди. Қўзғолонларнинг «Сенеросе» ва «Фарабуно» Марти радиостанцияларининг таъриб қилиши, Чалатанго ва Кускатлан департаментларидаги жанглар натижасида ҳар икки томоннинг аскарларига талафот етган.

Н. ДЕМИДОВ, ТАСС мухбири.

ТАСС.

ТЯНЬ-ШАНЬ ЁНБАҒИРЛАРИДА КОМПЬЮТЕР МАКТАБИ

Туристларнинг Тянь-Шань ёнбағирларида жойлашган «Чимён» компьютер мактаби очилди. Унда республикамизнинг барча областлардан, Москвадан ва ҳатто Болгариядан келган 150 дан ортиқ бода ўқимокда. Қишки таътил кунларида тўққиз на

ватли шпим бино ўз келажатини программлаштириш ва электроникага бағишланишга аҳд қилган мактаб ўқувчилари ҳам ўқиб ҳам дам оладиган жойга айланди.

Марказий Комитети ҳузуридаги «Нихол» деб аталган изланиш, ривожланиш ва истеъмолнинг қўллаб-қувватлаш республика илмий маркази билан «Вариант» деб аталган Совет—Болгар қўшма қорхонаси ана шу мактаб ташкилотчилари бўлиди. Худди шу ташкилотлар болаларни жойлаштириш ва машғулотлар ўтказишга келадиган барча ҳаракатларни ўз зиммаларига олдилар.

Тўққиз қаватли бино холлаларида «Правет» маркази 150 та шахсий компьютер ўрнатилган. Тошкентдаги, республикамизнинг бошқа шаҳарларидаги деврли барча мактаблар шундай компьютерлар билан таъминланган. Болалар бир ҳафта давомида тўртта сессияда про-

граммлаштириш, электроника ва архитектура, амалий программлаштириш ҳамда компьютер ўйинлари секцияларида шугулланадиган. Моҳияли ва «Вариант» қорхонасининг, Ўзбекистон пойтахтидаги олий ўқув юртини таъриблар мутахассислари уларга информатика ва программа-лаштириш асосларидан маълумат берди. Шундан кейин у яна бир неча марта ўз кўрсатмаларини ўзгартирди. Охир-оқибатда тергов таъкиди остида қариндош-уруғлари учун хавотирга тушиб, ўзини аёб қўйганлигини айтиди. Айблов фикрида Худойбергенов порохурида, шу жумладан Абдуллаевани иш юзасидан ҳам айбланганлиги қайт этилади. У Абдуллаевага пора берганини буйинга олди. Лекин ўтган йилнинг 26 октябрда айблов фикридан бир қанча далиллар, жумладан Абдуллаева билан боғлиқ далилни олиб ташлаш тўғрисида илтимос қилди. Тергов фикрига қараганда, у ўзининг бу илтимосини ҳеч қандай асослаб бермади. Тергов унинг раёдинини таъкидди баҳолади.

«Витриш» имтиҳонлариде ўрганилган турта фан юзасидан бўладиган конкурсларда машғулотларга яқун ясалди. Ҳимоячи Абдуллаевани иш юзасидан ҳам айбланганлиги қайт этилади. У Абдуллаевага пора берганини буйинга олди. Лекин ўтган йилнинг 26 октябрда айблов фикридан бир қанча далиллар, жумладан Абдуллаева билан боғлиқ далилни олиб ташлаш тўғрисида илтимос қилди. Тергов фикрига қараганда, у ўзининг бу илтимосини ҳеч қандай асослаб бермади. Тергов унинг раёдинини таъкидди баҳолади.

ТОШКЕНТИК ТОҒАМ

ёки ажойиб, камтарин инсон тўғрисида

ведкага алоҳида эътибор берарди. 14 ёшимдаёқ разведкачилик қила бошладим...

Кейин билсам, қўрбошилар тушган уй сериатно булар экан. Қишлоқда қўрғонларимни, қайси ҳовлига кўп одам кириб чиқётганини айтиб берардим...

Уша йилларда қизил аснарлар орасида тез-тез бўлиб туриш менда болаларча қизиқиш уйғотганди. Бу бора-бора қатъий аҳдга айланди.

Кечаларда ўтирдик-да, жувадик. Кейин Душанбе томон кетаётганимизни билдик...

1943 йилдан бошлаб 48-армия сафида Воронеж—Ростов-Дон, Корсунь—Шевченко жанглариде қатнашдик.

1944 йилда уруш ҳаракатлари Ватанимиз чегараларидан ташқарига чиқди. Қисиммиз Шарқий Пруссия ерларига қадам қўйдик...

1933 йилда ҳарбий хизматдан она шахрим Андрижонга қайтдим. Қисқа муддатли ўқитувчилар тайёрлаш курсига қабул қилинган экан...

қун» мактабига юборди. Чорсудаги (ҳозирги «Москва») меҳмонхонаси атрофида) бу билим дароҳига ажойиб педагог Брагин раҳбарлик қилар экан...

Афсуски, мактабни тамомлаш насиб этмади. Ҳаёт тўққизилари мени 1934 йил ёзда Тошкент тўққизчилик комбинатига олиб келди.

Броним бор эди, лекин оз бўлса-да, уруш кўрганам учун бундай пайтда жанггоҳ ортида қолмас экан.

Қисиммизни негизда оғир жанглар бўлаётган ерлар эмас, Қизил Арвог орқали шарққа — Эрон чегаралари томон олиб кетишди.

1942 йил баҳорида қисиммиз Эрондан Москва йўналишига ташландик. 1943 йилдан бошлаб 48-армия сафида Воронеж—Ростов-Дон, Корсунь—Шевченко жанглариде қатнашдик.

1944 йилда уруш ҳаракатлари Ватанимиз чегараларидан ташқарига чиқди. Қисиммиз Шарқий Пруссия ерларига қадам қўйдик...

Бу даврга келиб пулемётчилар взводи командири қилар эдим. Кенисберг шаҳри бўсағасидеги Безмяноне тепалиги учун қаттиқ жанглар бўлди.

Фашистлар талафот қўраётганликларига қарамастан янги-янги кучларни ташладилар. Пулемётчиларимиз тепадан туриб уларни ўққа тутардилар.

унга буйруқни етказишни тоширди. Шундай қилдим. Таг пайтда ёрдамга етиб келган Трофимов бошлиқ сапёрлар взводи кумагиде фрицларни улоқтириб ташладик.

Трофимовга миннатдорчилик билдириш маъносида, қўлимиз сийқитганимиз билан, чап қўлим ва ёнбошимга қаттиқ нарсга теккендек бўлди-ю ҳушимдан кетдим.

Қириқ етти кундан кейин уйга жавоб беришди. Майда-чўйдалар солиingan сумкада бошқа нарсалар қатори хирург Даневич танамдан олиб, қўлимга берган темир парчаси ҳам бор эди.

Урушдан кейин яна тўққизчилик комбинатига ишладим. Йиллар ўттиши билан жароҳатлар ўзини билдира бошлади.

Тогамнинг мен фахрлининг юрадиган фаизилларидан бири — камтарлиги. Халқи, Ватанига қилган хизматларини, биз ва келажак авлодлар учун қон тўққанларини қаҳрамонлик деб билайди.

Қуш уясида қўрганни қилди деганларидек, ўғил-қизлари ҳам камтар, меҳнатқаш, ота-онисига, оиласига содиқ, меҳрбор. Катта қизи Мавдулудин Тошкент шаҳридаги 4-мактабда рус тилидан, Фотима, Зухра музика мактабиде, Зурадхон маданият институтиде дарс беришди.

Хонадон бекаси Муслима опа «қўзи очиқ» аёллардан. Суфи Оллоев, Аҳмад Ясавий дейсизми, бошқа клясики шоирлар дейсизми, аслида ўқийверади.

Яна нимани ёсам? Ҳа, айтамоқчи, тоғам ўз маънаси ва кучасининг талаши билан фахрлининг юрадигариди.

— Кўчамизнинг номи Яқдил, — дейди тоғам, — унда саккиз милят вакиллари яшашди, ҳаммаси яқдил.

Ф. МАТРОСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

1982 йилги давлат ички ютуқли замини 64-ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ ТИРАЖ 1989 йил 30 ДЕКАБРАДА МОСКВА ШАҲРИДА ЭЪНАЛДИ

Table with columns: серия номерлари, об'явлалар номерлари, ютуқ миқдори (сўм бўлмаган), серия номерлари, об'явлалар номерлари, ютуқ миқдори (сўм бўлмаган). Contains multiple rows of data.

ШИФОКОР МИНВАРИ ДАРДАГА ҚАЛҚОН

Қиш кунлари айрим кишиларнинг кўл, оёқ панжалари бўғинларида оғриқ бошланади. Эрталаб уйқудан ўйғониб, дарҳол ўрниларидан туролмайдилар.

Бу касаллик табобат тили билан айтганда ревматоидтерит деб билиб, кўпчилик полларитрит деб ҳам ўйротади.

Бу касаллик табобат тили билан айтганда ревматоидтерит деб билиб, кўпчилик полларитрит деб ҳам ўйротади. Хасаллик сурункали кечадик, вақт ўттиши билан кучаяди.

Базин илмий маълумотларга кўра, ревмотодартрит аллергик характерда ҳам кечади. Яъни, бунда касаллик стрептокок инфекциялариде ажратиб чиқарган токсин (антиген) таъсириде юзага келиши мумкин.

Касаллик бошланғич аста-аста бирор ўткир (ёки сурункали) юқумли хасталик хуруж қилиши, яъни томоққор, грип, гайморит, тананинг бирор жойи жароҳатланиши, жисмоний ва рухий зўрқиниши, толиқиш каби ҳолатлар кузатилиши мумкин.

Булардан ташқари, тез-тез чарчаб қолиш, ништаннинг пасайиши, озми кетиш, юрак уриши, терлаш, тана ҳарорати ўзгариши мумкин.

тнинг бироз кўтарилиши, кам-қонлик, бош айланиши, дардомсизлик ҳам кузатилади. Ушбу касаллигини бедаво дегилдиш ноўрин. Айрим шифокорларимиз аннқ диагноз қўйишда оқшомлик қилиб қолардилар. Шу туйғайлик бемор ревмотология эмас, балки бошқа соҳага — кўпроқ невропатология дуч келадик.

Овқ, бўғин, бел оғриқса бемор қони текширилади. Бунда шомоллаш даражасини аниқлаш мумкин, холос. Лекин ултрауловуш аппаратлари ёрдамиде бадангаги ва қондаги барча ўзгаришларни тўла таҳлил қилиш ҳамда аннқ белги қўйиш мумкин.

Ҳозирги кунде жумхуриятимиз бўйича тўрта муассасаде бўғин касалликларини синчиқлаб ўрганиш имконияти бор. Сўнгги пайтларда бод, бўғин касалликларини кўпчилиги, ҳатто аш болалар орасиде ҳам учраётганини ҳисобга олиб, 1983 йилде ревмотомакэз ташкил этилди.

Замонавий асбоб-анжомлар билан таъминланиши ахшилармасдан туриб, даволлаш сиғимини ошириш мумкин эмас. Кейинги икки йил мобайниде қанда бизнинг илмий жиҳатдед атога ревмотология марказимиз ҳам бундай тиббий асбоблар билан олгани йўқ.

Замонавий асбоб-анжомлар билан таъминланиши ахшилармасдан туриб, даволлаш сиғимини ошириш мумкин эмас. Кейинги икки йил мобайниде қанда бизнинг илмий жиҳатдед атога ревмотология марказимиз ҳам бундай тиббий асбоблар билан олгани йўқ.

ҚИШ АЛОМАТЛАРИ

Бобо деҳқонлари боғбон ила чўпонлар об-ҳаво равишини, илқил тарзини янги бир амалий ва ҳаётий тажрибага таяниб, олдинда бехато айтиб берадилар. Бунда Қўшиқ тарзи ва бузуқнинг ўзгариши «авзойиға» қараб хулоса чиқарилади.

- Қора булут пастваб, тез ўтса, ёгингарчилик чўзилади. ● Эрталабқи шудринг куннинг очилишиндан дараб беради. ● Ёмгир йирин-йирин томчиласа, тез тинади, аксинча майдалаб, секин ёгса чўзилади.

Демак: Майдалаб ёққан ёмғирдан бир қўрқ, Эмалдаб гапирган одамдан бир қўрқ.

- Сув юзи пуфаклашса, ёмгир узоқ ёғади. ● Қишда дарё суви камайса, ёмгир ёғади, қўлайса, ҳаво очиқ булади. ● Қорамоллар тудалашса, ёмғирни кут.

● Сигир ерга етиб олса, ҳаво илиди дегаяверинг.

Р. ЖУМАННЕРОВ тўплаган.

Қадимий анъаналар

Хўлий

Агар йўлингиза тушиб Ҳиндистонга борсангиз-ю сафарингиз йўли йилга тўғри келиб қолса, одамим бор экан, дегаяверинг. Муъжизалар дивриде бўлиш бор кинге насиб этавермайдик, ахир! Айтайлик, Янги йилни Бу ерде кутиб олган чўтқани кўрсатди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ревмотологик ёрдамни кучайтириш тўғрисидаги буйруғига биноан бундай марказларни барча областларде ташкил этиш лозим.

Касалликка чалинмаслик учун аввало ҳар бир киши соғлом турмуш тарзинга эга бўлиши лозим. Бу вақтиде меҳнат қилиш, дам олиш, овқатланиш, спорт билан шуғулланиш демакдир.

Р. ҚОСЫМОВ, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигини қошдаги ревмотология марказининг илмий раҳбари, профессор.

- Қўзда чўмолди уюми кўп бўлса, киш қаттиқ келадик. ● Қўзда дарахт барглари шитоб билан тўқила бошласа ҳам қиш қаттиқ келадик. ● Туман ерга тонгда пастваб ҳаракат қилиб, паства сингиб кетса, ҳаво очилиб кетади, юқорига кўтарилади, ёмгир ёғади.

- Қўзда чўмолди уюми кўп бўлса, киш қаттиқ келадик. ● Қўзда дарахт барглари шитоб билан тўқила бошласа ҳам қиш қаттиқ келадик. ● Туман ерга тонгда пастваб ҳаракат қилиб, паства сингиб кетса, ҳаво очилиб кетади, юқорига кўтарилади, ёмгир ёғади.

дига тушибди. Уялай-ўялай уни оловде қўядириб, йўқ қилишга жазм этибди. У бу ишнинг қоринида амалга ошириш мумкин бўлибди. Шунда у таъинмасдан ўғлим деб ўзининг севимли синглисини довулаб турган тулқанга итариб юборган экан.

Гарчи бу байрам ҳинду маънабидеги қабилдан келиб чиққан бўлса-да, уни мусулмонлар, синхлар, христиналлар, яна бир қанча маънаб ва диндеги кишилар ҳам нишонлайдилар. Ҳўлий одатда кўли билан бир ёки икки кун байрам қилинади.

Жанубий Ҳиндистоннинг Керала штатиде Янги йил сентабда нишонланади. Кералаликлар уни унам деб атайдилар. Халқ шу кунини ободотхоналарга Бориб сиғинади, туоли маросимлар ўтказадик. Жамоат арбоблари, нотиклар нутқ сўзлайдилар. Шундан сўнг халқ сайли бошланади.

Жанубий Ҳиндистоннинг Керала штатиде Янги йил сентабда нишонланади. Кералаликлар уни унам деб атайдилар. Халқ шу кунини ободотхоналарга Бориб сиғинади, туоли маросимлар ўтказадик. Жамоат арбоблари, нотиклар нутқ сўзлайдилар. Шундан сўнг халқ сайли бошланади.

Ш. МИРЗАЕВ. Мухаррир А. Ф. МУХТОРОВ.